

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Ps 170265 20 Rev
Sarajevo, 04.02.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Marijane Omerčaušević, kao predsjednice vijeća, Svetlane Milišić-Veličkovski i Zlate Džafić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Kantonalni porezni ured Mostar, ulica Ante Starčevića b.b. Mostar, protiv tuženog JKP Jablanica d.d. u stečaju, ulica Omladinsko šetalište b.b, Jablanica, koga zastupa punomoćnik Fatima Đukić-Bajramović, advokat iz Zenice, radi utvrđenja osnovanosti potraživanja, v.s. 2.795.355,73 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv rješenja Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Ps 170265 19 Pž od 30.10.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 04.02.2020. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenim rješenjem Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Ps 170265 15 Ps od 05.02.2019. godine odlučeno je da se tužba u ovoj pravnoj stvari smatra povučenom.

Drugostepenim rješenjem Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Ps 170265 19 Pž od 30.10.2019. godine žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i prvostepeno rješenje je potvrđeno.

Protiv drugostepenog rješenja reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka, te predložio da ovaj sud usvoji reviziju, ukine nižestepena rješenja i predmet vrati na ponovno suđenje istom ili drugom sudiji Općinskog suda u Mostaru.

U odgovoru na reviziju tuženi je osporio osnovanost revizijskih prigovora i predložio da se revizija odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitao pobijano rješenje u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci.

Revizija nije osnovana.

¹ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Nije ostvaren revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP.

Prvostepeni sud je utvrdio da je tužitelj bio uredno i blagovremeno obaviješten o ročištu za glavnu raspravu zakazanom za 05.02.2019. godine, da je na to ročište ispred tužitelja pristupila njegova zaposlenica S.M. koja nema položen pravosudni ispit, pa kako se u konkretnom slučaju radi o parnici sa imovinskopravnim zahtjevom u kojem vrijednost spora prelazi iznos od 50.000,00 KM, sud je primjenom člana 97. stav 3. u vezi sa članom 301a. ZPP smatrao da je tužitelj povukao tužbu.

Drugostepeni sud je, odlučujući o navodima žalbe tužitelja, u cijelosti prihvatio činjenične i pravne razloge date u obrazloženju prvostepenog rješenja, te je odbio žalbu.

Suprotno revizijskim tvrdnjama, nižestepeni sudovi su pravilno primijenili odredbu člana 301a. ZPP kojom je predviđeno da ako u parnicama o imovinskopravnim zahtjevima vrijednost predmeta spora prelazi iznos od 50.000,00 KM, punomoćnici pravnih lica mogu biti samo osobe koje imaju položen pravosudni ispit. Tužitelj u ovoj pravnoj stvari je pravno lice, radi se o parnici o imovinskopravnom zahtjevu u kojoj vrijednost predmeta spora prelazi iznos od 50.000,00 KM. Stoga su nižestepeni sudovi pravilno zaključili da punomoćnik tužitelja u konkretnoj parnici može biti samo osoba koja ima položen pravosudni ispit, bilo da je to uposlenik tužitelja ili advokat. Kako je na ročište za glavnu raspravu za tužitelja pristupila njegova opunomoćena uposlenica koja nema položen pravosudni ispit, pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da za tužitelja nije pristupio ovlašteni kvalifikovani punomoćnik, bez opravdanih razloga, te da su se stekli uslovi za primjenu odredbe člana 97. stav 3. ZPP.

S obzirom na navedeno, neosnovano tužitelj u reviziji ističe da je prisustvo tužitelja na glavnoj raspravi bilo obezbijeđeno. Nedolazak kvalifikovanog punomoćnika na ročište smatra se izostankom tužitelja sa ročišta budući da tužitelja, kao pravno lice, u parničnom postupku u kojem vrijednost spora prelazi 50.000,00 KM može zastupati samo kvalifikovani punomoćnik, sa položenim pravosudnim ispitom.

Nejasan je navod revidenta da je citiranom odredbom Zakona o parničnom postupku zabranjeno da osoba koja nema položen pravosudni ispit bude punomoćnik, ali nije zabranjeno da zastupa na ročištu. Fizičko lice, naime, ne može zastupati pravno lice preduzimanjem pravnih radnji, bilo na ročištu, bilo u pismenoj formi, ukoliko nije njegov punomoćnik ili zastupnik. Kako zaposlenica tužitelja koja je pristupila na ročište 05.02.2019. godine ne ispunjava uslove predviđene Zakonom o parničnom postupku da bude njegova punomoćnica u tom predmetu, to nije postojao osnov po kojem bi bila ovlaštена tužitelja zastupati na ročištu.

Okolnosti na koje se poziva revident - da je zaposlenica tužitelja koja je pristupila na predmetno ročište za glavnu raspravu inače član odbora povjerilaca u stečajnom postupku nad tuženim, te da poznaje problematiku predmeta - potpuno su irelevantne kod činjenice da ta zaposlenica nema položen pravosudni ispit, te prema važećim pravilima postupka ne može zastupati tužitelja u ovom parničnom postupku.

Kao što je to pravilno zaključio drugostepeni sud, nije bilo osnova da prvostepeni sud zaposlenici tužitelja koja je pristupila na ročište naloži otklanjanje nedostataka u

određenom roku, kako je to predviđeno odredbom člana 309. ZPP, budući da, kako je to konstatovano na zapisniku od 05.02.2019. godine, navedena zaposlenica nema položen pravosudni ispit, pa nije ni mogla naknadno dostaviti uvjerenje o toj činjenici.

Po ocjeni ovog revizijskog suda, kada za uredno obaviještenog tužitelja na ročište ne pristupi niti njegov zakonski zastupnik, niti ovlašteno lice koje po zakonu može biti punomoćnik, a tužitelj prethodno nije opravdao svoj izostanak, nema uslova za odgodu ili odlaganje ročišta iz člana 111. stav 1, odnosno 112. stav 1. Zakon o parničnom postupku. Kako se u konkretnom slučaju punomoćnica tuženog na ročištu nije upustila u raspravljanje, pravilno su nižestepeni sudovi tužbu smatrali povučenom shodno odredbi člana 97. stav 3. ZPP.

Ovaj sud je takođe imao u vidu činjenicu da je za tužitelja na pripremno ročište 31.8.2018. godine pristupila punomoćnica koja je imala položen pravosudni ispit, što je bilo i izričito navedeno u punomoći. Ova okolnost ukazuje da je tužitelj bio upoznat sa zakonskom odredbom člana 301a. ZPP, kao i da je među svojim zaposlenicima imao osobu koja ispunjava uslove za zastupanje u ovom postupku.

Navodi revidenta da njegova ranija punomoćnica nije mogla pristupiti na ročište zbog neodložnih drugih obaveza, nisu relevantni, budući da tužitelj zbog te okolnosti nije niti tražio odgodu predmetnog ročišta za glavnu raspravu niti je naknadno, nakon donošenja prvostepene odluke, podnio prijedlog za povrat parnice u prijašnje stanje.

Bez uticaja je i revizijski navod da je pobijanom odlukom prvostepenog suda ugrožen javni interes i nanesena šteta federalnom i kantonalm budžetu u iznosu većem od 2.000.000,00 KM. Do eventualne štete federalnom, odnosno kantonalm budžetu došlo je uslijed propusta tužitelja da u skladu sa Zakonom o parničnom postupku na glavnoj raspravi obezbijedi prisustvo punomoćnika koji ispunjava uslove za zastupanje, a ne uslijed odluka nižestepenih sudova, koje su donesene pravilnom primjenom Zakona o parničnom postupku.

Suprotno revizijskim navodima, okolnost da se plaće postupajućeg sudije prvostepenog suda finansiraju iz kantonalm budžeta, ni u kojem slučaju ne može biti od značaja za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari. Upravo suprotno, uzimanje ove činjenice u obzir od strane postupajućeg sudije bilo bi u direktnoj suprotnosti sa načelom nezavisnosti i nepristrasnosti suda, pa je ovaj revizijski prigovor tužitelja u cijelosti neosnovan.

Kako ne postoje razlozi na koje se ukazuje u reviziji, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom odredbe člana 248. u vezi sa članom 254. stav 4. ZPP, reviziju odbiti kao neosnovanu.

Predsjednica vijeća
Marijana Omerčaušević, s.r.